

การศึกษาการใช้หลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ของโรงเรียนที่มีผลการสอบ
วิชาความถนัดทางภาษาจีนสูง

นายบุญชูเสริม สัมพันธ์วงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิเทศการศึกษาระดับมหาบัณฑิต

ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

600253850

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

249140

การศึกษาการใช้หลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ของโรงเรียนที่มีผลการสอบ
วิชาความถนัดทางภาษาจีนสูง

นายบุญเสริม สัมนาวงค์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาลัทธิสุตร ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2553
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5 1 8 3 3 4 8 6 2 7

A STUDY OF CURRICULUM IMPLEMENTATION OF FOREIGN LANGUAGE (CHINESE
LANGUAGE) OF SCHOOLS WITH HIGH SCORES ON THE PROFESSIONAL AND
ACADEMIC APTITUDE TEST OF CHINESE LANGUAGE

Mr.Boonserm Sumnavong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Supervision and Curriculum Development
Department of Educational Policy, Management, and Leadership

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2010

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาการใช้หลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)
ของโรงเรียนที่มีผลการสอบวิชาความถนัดทางภาษาจีนสูง

โดย

นายบุญเสริม สัมมานวงศ์

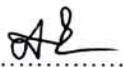
สาขาวิชา

นิเทศการศึกษาและพัฒนาลัทธิ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

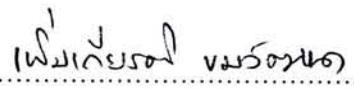
อาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา

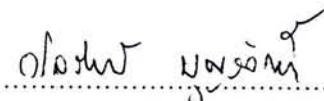
คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(อาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

บุญเสริม สัมมนาวงศ์ : การศึกษาการใช้หลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ของโรงเรียนที่มีผลการสอบวิชาความถนัดทางภาษาจีนสูง (A STUDY OF CURRICULUM IMPLEMENTATION OF FOREIGN LANGUAGE (CHINESE LANGUAGE) OF SCHOOLS WITH HIGH SCORES ON THE PROFESSIONAL AND ACADEMIC APTITUDE TEST OF CHINESE LANGUAGE)

อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : อาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา, 219หน้า.

249140

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ของโรงเรียนที่มีผลการสอบวิชาความถนัดทางภาษาจีนสูง 2) เพื่อศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ของโรงเรียนที่มีผลการสอบวิชาความถนัดทางภาษาจีนสูง ประชากร ได้แก่ โรงเรียนที่นักเรียนมีผลการสอบวิชาความถนัดทางภาษาจีนสูง จำนวน 6 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และแบบศึกษาเอกสาร วิเคราะห์ข้อมูลโดย 1) การแจกแจงความถี่ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย 2) การวิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอในรูปแบบความเรียง

ผลการวิจัยพบว่า

1. งานบริหารหลักสูตร พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร จัดเตรียมบุคลากรโดยให้ครูเข้ารับการประชุม อบรม สัมมนา จัดครูเข้าสอนโดยพิจารณาตามความสามารถทางด้านภาษาและความถนัด ครูมีคาบสอนเฉลี่ยสัปดาห์ละ 10 - 15 คาบ มีการจัดแผนการเรียนวิชาภาษาจีน โรงเรียนให้การสนับสนุนวัสดุหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวก มีการจัดการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร และประชาสัมพันธ์หลักสูตรผ่านเว็บไซต์และกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ปัญหาที่พบคือ ครูผู้สอนชาวจีนไม่สนใจวิชาที่ครูอย่างแท้จริง ครูผู้สอนชาวไทยขาดความรู้และประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาจีน และโรงเรียนไม่จัดห้องเฉพาะสำหรับวิชาภาษาจีน

2. งานสอน พบว่า ครูที่มีส่วนร่วมในการสร้างหลักสูตรทำความเข้าใจหลักสูตรแม่บท ครูวางแผนการสอนและจัดทำแผนการสอนตามหน่วยการเรียนรู้โดยอ้างอิงจากหลักสูตรภาษาจีนและแบบเรียนที่ใช้สอน โดยจัดการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้าน เลือกใช้กิจกรรมที่เหมาะสมกับเนื้อหาและวัยของผู้เรียน และให้ความรู้เพิ่มเติมด้านวัฒนธรรมและประเพณีจีน มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรทั้งจากโรงเรียนและหน่วยงานภายนอก ครูทำการพัฒนาสื่อการสอนเพิ่มเติมจากเนื้อหาในบทเรียน และใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย มีการจัดสอนซ่อมเสริมทั้งในและนอกเวลาเรียน และมีวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ปัญหาที่พบคือ เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีน้อย และมีความล่าช้าในการเบิกจ่ายงบประมาณ

ภาควิชา ... นโยบาย การจัดการและ ... ลายมือชื่อนิสิต บุญเสริม สัมมนาวงศ์

... ความเป็นผู้นำทางการศึกษา

สาขาวิชา ... นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ...

ปีการศึกษา ... 2553 ...

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา

5183348627 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT

KEYWORDS : CURRICULUM / IMPLEMENTATION / CHINESE LANGUAGE / SCHOOLS WITH HIGH SCORES

249140

BOONSERM SUMNAVONG : A STUDY OF CURRICULUM IMPLEMENTATION OF FOREIGN LANGUAGE (CHINESE LANGUAGE) OF SCHOOLS WITH HIGH SCORES ON THE PROFESSIONAL AND ACADEMIC APTITUDE TEST OF CHINESE LANGUAGE. THESIS ADVISOR: PERMKIET KHAMAWATTANA, Ph.D. 219 pp.

The research aims to 1) To study the state of curriculum implementation of foreign language (Chinese Language) of schools with high scores on the professional and academic aptitude test of Chinese Language. 2) To study the problems of curriculum implementation of foreign language (Chinese Language) of schools with high scores on the professional and academic aptitude test of Chinese Language.

The populations of the study were 6 schools with high scores on the professional and academic aptitude test of Chinese Language. The research instruments were semi-structured interview sheets and documentary study form. The methods using to analyze were 1) The frequency distribution and presented in table with description. 2) Content analysis and presented in narrative form.

The findings of the research were as follows: 1) On curriculum management: most of schools manage on curriculum analysis, assign teachers to participate seminars, assign teachers for class by considering on language ability and average class around 10 – 15 periods per week, plan study program, support on teaching equipments and facilities, supervise and evaluate curriculum implementation and present curriculum to public by website and schools activities. There were some problems: Chinese teachers disregard in teacher career. Thai teachers lacked of knowledge and experience in teaching Chinese language's field. Schools lacked of room for Chinese language center. 2) On teaching: the teachers who took responsibilities for developing curriculum had duty on analyze basic curriculum. Teachers planned the lesson in advance depended on Chinese curriculum and complementary book, taught cover 4 language skills, used various teaching activities upon lesson content and students, taught Chinese culture and tradition, planned on extra-curriculum activities, developed and used various teaching equipments, organized remedial teaching for students in regular and extra-class, used various evaluation methods. There were some problems: lack of time on extra-curriculum activities and delay of budgeting.

Department : Education Policy, Management, and Leadership

Student's Signature _____

Field of Study : Supervision and Curriculum Development

Advisor's Signature Permkiet Khamawattana

Academic Year : 2010

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาของอาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำปรึกษา ข้อชี้แนะ และช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดีตลอดมา จนกระทั่งลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ในสาขาวิชา รังศาสดราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ รังศาสดราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด และอาจารย์ ดร.จ.โรรัตน์ สุดรุ่ง ที่กรุณาอบรมสั่งสอน ให้คำแนะนำ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาสละเวลาในการช่วยตรวจสอบและให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ให้ข้อมูลทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณคุณเสงี่ยม จิตจันทร์เพ็ญ คุณธัญลักษณ์ อิมอกใจ และคุณสุภาวณีย์ ศรีเมืองแก้ว ที่คอยให้กำลังใจ ดูแล ตลอดระยะเวลาที่ได้ศึกษา

ขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ สาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรทุกคนที่คอยห่วงใย รวมถึงเพื่อนร่วมรุ่นที่คอยเป็นกำลังใจให้ และคอยร่วมทุกข์ร่วมสุขตลอดระยะเวลาการศึกษา และขอขอบคุณผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีได้เอ่ยนามไว้ ณ ที่นี้

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อประวิทย์และคุณแม่พรทิพย์ สัมนาวงศ์ บุพการี ผู้ให้ชีวิต ให้ความรัก ความอบอุ่น และให้ทุกสิ่งทุกอย่างที่ดีกับผู้วิจัย รวมถึงกำลังใจและแรงเชียร์จากน้อง ๆ ในครอบครัวที่มีให้กับพี่ชายคนนี้เสมอมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	7
1.4 ข้อตกลงเบื้องต้น.....	9
1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	10
2 แนวคิด ทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
2.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับหลักสูตร.....	12
- ความหมายของหลักสูตร.....	12
- องค์ประกอบของหลักสูตร.....	14
- ความสำคัญของหลักสูตร.....	15
2.2 การพัฒนาหลักสูตร.....	17
- ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร.....	17
- กระบวนการพัฒนาหลักสูตร.....	17
2.3 การนำหลักสูตรไปใช้.....	23
- งานบริหารหลักสูตร.....	23
- งานการสอน.....	30
2.4 บทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้.....	35
2.5 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.....	38
2.6 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45

บทที่	ช หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 50
	3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย..... 50
	3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 50
	3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 52
	3.4 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล..... 53
	3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล..... 53
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 54
	ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์..... 55
	ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและวิธีการแก้ไขใน..... 64
	การใช้หลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) แยกตามโรงเรียน
	ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และวิธีการแก้ไขใน..... 140
	การใช้หลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ในภาพรวม
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 151
	5.1 สรุปผลการวิจัย..... 151
	5.2 อภิปรายผลการวิจัย..... 160
	5.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัย..... 168
	5.4 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป..... 169
	รายการอ้างอิง..... 170
	ภาคผนวก..... 174
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์..... 219

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนโรงเรียนและจำนวนผู้เรียนที่มีการเรียนการสอนภาษาจีน.....	2
2	ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีน พ.ศ. 2549 – 2553.....	3
3	จำนวนครูสัญชาติไทยและสัญชาติจีนในโรงเรียนรัฐและเอกชน.....	5
4	สถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นศึกษานิเทศก์.....	56
5	สถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้บริหาร.....	58
6	สถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นครูผู้สอน.....	61